

Dílo Jana Nerudy obráží v sobě společenský vývoj český od doby básnickova dětství let čtyřicátých (narozen na Malé Straně 1834) až do doby Nerudovy předčasné smrti (1891), ale předjímá i všechny další vývoj české společnosti a české literatury až po dnešek. Nerudův májový feuilleton z r. 1890 i posmrtně vydané Zpěvy páteční, napsané už v letech osmdesátých, jsou toho dosud nejprůkaznějšími svědky. Dopisy, v nichž se Neruda hlásil k dělnictvu a k jeho hnutí, nám teprve odhalí hloubku a působnost jeho literárního odkazu. Jak my, tak i cizina odhaluje v Janu Nerudovi nové a nové pokrokové složky jeho díla. V úplnosti nebylo toto dílo dosud vydáno, ačkoli naše století přineslo už dva úctyhodné, bohužel nedovršené pokusy o Nerudovy spisy sebrané.

President Kl. Gottwald napsal v dopise z 2. února 1950: „... Božena Němcová spolu s Janem Nerudou a Aloisem Jiráskem je tvůrcem těch největších hodnot v literárním dědictví českého národa, které je dnes třeba odevzdat do rukou našeho lidu.“ Plnice tato slova, chceme seznámit dnešní české čtenářstvo co nejdříve s celým, spolehlivě a důstojně vydaným jeho dílem i s korespondencí tohoto českého a světového klasika. Dílo je rozpočteno na 45 svazků, které jsou rozvrženy zatím na 2 svazky básní, 2 svazky povídek, 1 svazek her divadelních, 20 svazků článků a úvah novinářských v řadě, jednak Nerudově, jednak v novém uspořádání věcném i časovém, 11 svazků článků o literatuře, divadle, umění a hudbě, 3 svazky podobizen vynikajících Nerudových současníků, 5 svazků korespondence; završeno bude svazkem rejstříků, bibliografie a životopisných dat. Přinese četné nové objevy. Edici řídí Jan Mukařovský, Fr. Nečásek, Mil. Novotný, Karel Polák, Albert Pražák a Felix Vodička.